

ВІСЛОС

Журнал бібліографії, критики і рецензій

***** Ч. 10(30) ЖОВТЕНЬ 1957 Р. III. *****

ЖОВТЕНЬ — Місяць преси

Про значення української преси й книжки в нас вже багато писали й ми над цим питанням й не будемо застановлятися.

В нашій статті хочемо звернути увагу на те, що, хоч ми багато пишемо, і мабуть читаємо, але не прикладаємо належної ваги до прочитаного, і нам здається, що ми насправду вже знаємо майже кожну книжку і кожну газету напам'ять; і ми ніяк не хочемо прийняти до відома, що нам таки більше б знати і більше вчитися треба, як нашим ворогам, бо ми є в позиції гнобленої нації.

Це не маловажна справа і над нею треба застановитися та її ніколи не легковажити, якщо ми справді хочемо не лише задержати наш, що так скажемо, духовий та культурний стан посідання, але й поглибити його та поширити.

На жаль ми аж за часто нарікаємо на брак часу: не маємо часу прочитати часопис, не маємо часу прочитати книжку, не маємо ніколи часу піти на академію чи на якесь національне свято: завжди ми зайняті, завжди спішимо і ніби щось творимо, але вдійсності ця наша праця ані така поважна, ані така конечна, і ми могли б напевно все це зробити і мати відповідний час на прочитання часопису й книжки. Аме ми прямо свідомо чи не свідомо тікаємо від цієї нагоди, як диявол від хреста, і вдаємо, що не читаємо лише тому, що часу не маємо.... А так воно не є!

Попробуйте якогось всезнайка запитати, що він читав минулого, чи цього ж місяця, чи тижня? Ви отримаєте відповідь, що, або нічого, або буквально "всього". Тоді матимете перед собою або людину правдомовну (що нічого не читала) або людину, що обдурює сама себе і другого лише тому, що не має в собі відваги признатися до легко важного підходу, бо фактично він взагалі не знає навіть, що нового появилось з друку і не лише не читав, але й не бачив "всього".

Кожна культурна людина повинна в місяці жовтні перевірити стан свого знання і свого посідання — книжок, і скористати з цієї пригадки та з нагоди й доповнити свою бібліотеку чи якщо її взагалі в хаті немає — створити її і закупити книжок таких, які могли б бути не лише прикрасою хати але й збагачували б наше знання своїм змістом.

При доборі і закупі книжок треба подбати, щоб ті книжки не походили з московсько-большевицького джерела й своїм змістом відповідали потребі українського національного духа, а не його загладі. Треба собі усвідомити, що тепер московські комуністи напихають таку силу-силенну всякої, більше і менше "цінної" макулятури, яка не раз припаблює око наївного та пересічного читача, що ми не здаючи собі справи що робимо, — купуємо ці московські (на українській мові) та навіть не рідко українських авторів книжки, і тим самим даємо ще одну лепту на поширення московсько-комуністичної пропаганди в світі, чим зав'язуємо самі собі й іншим очі й до помагаємо своєму ворогові.

Нам пригадується зізнання перед Комісією Анти-американських дійнь, польського представника, що прибувши з економічною місією до "ДА, щоб отримати позику, вибрав свободу" і більше до Польщі не повернувся. (Було це навесні ц.р.). Саме цей польський представник, що вибрав волю, у своїх зізнаннях виразно заявив:

"Ви (себто ЗДА) також самі допомагаєте комуністам, бо дозволяєте в себе на продаж всякої комуністичної літератури, з продажі якої ми (значить комуністи) за 1956 р. мали пів мільйона доларів чистого зиску!.. А треба знати, що комуністичні видання, від букваря до мистецтв — наук, наукових та навіть статистичних видань включно — мають такі в своїх змісті те, що Москва хоче!! Як сам зміст не має комуністичного забарвлення-впливу, то натомість у передмові є повно пропаганди, і то му комуністи пропихають їх і розпродують по невисокій ціні, щоб приманити покупця, його заангажувати і 'навчити' читати всякі московські,

і немосковські книжки, пресу та інші видання!"

Очевидно, що комуністична москowska пропаганда просякає усяди, бо за нею стоїть ССРСР, але ми ніяк не повинні самі сприяти й допомогати їй поширювати й купувати, бо кожний сотик, хоч він не дуже то й великий, - дає в руки нашого ворога засіб для поширення цієї пропаганди та понадто дає доказ ворогові, що його підтримує робота знаходить в істині правд а н н я т а о с я г а е ц і л ь !

Це речі, яких ми не повинні, ані легковажити їх, ані не добачувати, і, коли ми стрічаємось з книжкою московсько-комуністичної фабрикації-видання, ми повинні її прямо оминати, як заразу, а не купувати її та давати свій гріш на поширення московської писанини.

За твердженнями того ж поляка, що "вибрав свободу" - навіть казочки видаються на те, щоб наші діти тут за кордоном пристосовувались до думання такими категоріями, як діти в комуністичних країнах! А щодо перекладів чужих авторів, які теж часто висилаються за кордон ССРСР, то в них, в цих перекладах, звичайно або зміст має марксистський забарвлення, або вступне, чи яке там слово, має завдання цей твір, чи й самого автора зробити як не марксистом, то комуністом, або прихильником комуністичного порядку, такого, як, нібито, існує тепер в ССРСР. Коли ж і цього в творі мало, тоді це робиться з пропагандивною метою мовляв, ми видаємо і перевидаємо не лише комуністичних авторів, але й чужинних класиків... Хоч насправді кожного такого - "класика" - комуністичні видавці так обчимхають, що він стає майже комуністом ув очах читача і то байдуже - в свого, чи в чужого...

Хіба на це треба аж так багато доказів? Хіба ми самі не можемо бачити того, як це "оброблюється" Шевченка, Франка, Лесю Українку і інших письменників і поетів, яких комуністичні сатрапи ще не викинули геть з підручників української літератури, але дві поділися інші автори українські такі, як: Б. Лепкий, А. Ча-

йковський, А. Кашенко, а навіть такі, як Б. Грінченко, П. Куліш та багато інших? Їх московські "акушери" прямо повикидали і ніде ви не можете знайти їхніх видань на Батьківщині.

Мало того, ви не знайдете ані одного історичного роману, чи оповідання або повісті будького з українських авторів, де писалося про наше минуле: де було б словом згадано про московські злодіяння в Україні. Все це знищено, все це повикидовано і, коли б не те, що дещо попало на еміграцію, і тут зберіглось, - ми не мали б буквально ані одної історичної повісті, за виїмком Миколи Гоголя "Тарас Бульба"

Це є гірка правда, перед якою, ані ми ані ніхто з наших нащадків, не може і не сміє закривати своїх ух і замикати рота, бо це грозить повним і безповоротним знищенням, і вільної науки, і чистої культури і правдивого нашого минулого, нашої історії, яка якраз найбільше попереджує москowsькою жорстокістю і нахабністю та москowsьким насильством! Того ми не сміємо й самі забувати, і не сміємо дозволити, щоб ворог своєю злочинною рукою по винищував нас самих і наше минуле!

Тож з одного боку нам самим треба зберігати наше минуле: його вивчати, на нім вчитися, а з другого боку, ми не сміємо спричинятися, щоб наш найзапекліший ворог таки при допомозі наших грошей, які посередньо збере від нас за свої книжки, міг далі безкарно поширювати своє пекло брехні і закріплятися навіть на далеких континентах, бо це несе нам усім політичну, духову і фізичну смерть, а не поміч!

Хай же місяць жовтень, як місяць преси - стане для нас місяцем перестороги та основного перегляду і постанови: перестаньмо купувати в москowsько-комуністичних книгарнях книжки, бо це прикрита отрута, писана на українською мовою для прикриття нашої чуйности, її притуплення, щоб нас притупивши, спонукати йти далі у хвості москowsької літератури і "культури" та видавати гроші на її поширення і на задурманення інших! Не дивімся на москowsько-комуністичну "прикрасу" зовнішню і "дешевизну" позірну, але на зміст!

Піддержуймо свої установи-книгарні і видавництва та часописи, бо ж лише вони допоможуть нам видержати лихоліття і збережуть нас для нашого народу і тут на чужині!

М. С. Ч.

бібліографія, критика, рецензії

Дмитро Бучинський:

Б И Ч Ч Е С Н О Т
(М.Понеділок: "Вітаміни").

Бичем чеснот називали колись сатиру. Сьогодні це тільки пуста фраза, бо трудно було б Діогенові, в соняшний день, з радаровою лампою, знайти дійсню чесну людину. Заключення ясне: немає чесноти, — не треба бича. Але світ, а в ньому ми — поважно хворі. Хворих сьогодні лікують вітамінами. І в нас є свої дослідники-винахідники, і ми дістали цілу книгу "ВІТАМІН" знаного Миколи Понеділка. Читачам, зокрема Органу Української Еміграції "Мітли" — М.Понеділок знаний із своїх гумористичних оповідань, які часто: одним зривали боки від сміху, а другим давали жовч зі злості.

Похвальне діло зробив видавець Юліян Середяк, що видав окремою книгою "Гумористичні образки по той і по цей бік океану" (такий підзаголовок книги), під спільною назвою "Вітаміни" М.Понеділка. Обкладинка й рисунки в тексті роботи майстра Бориса Крюкова, портрети автора німецького малюра Штерна. Видання дуже чепурне, зі вступом про автора, Юрія Тиса. В-во Ю.Середяка в Буенос-Айрес 1957; друкарня "Чемпіон" Буенос-Айрес, тираж 2 тисячі примірників (вистачить на кілька українських поколінь на еміграції, коли вони бодай будуть вміти читати мовою батьків своїх — політичних емігрантів, Д.Б.); 319+I неп. сторін малої вісімки. Здається, що зайвим було б "всі права застерегти", бо так, чи інакше, в видання "Вітамін" треба буде "доложити", ні автор ні видавець (враховуючи наші виїшкові зацікавлення рідною кничкою на чужині, Д.Б.) не будуть потребувати видання повторити, а по їх смерті цих прав ніхто й не пошанує.

Здалося б пояснити тільки ще значення "по той і по цей бік океану" що не так легке, бо тоді, коли "той" для наших братів американських українців буде тут в Європі, а "цей" приблизно під нам'ятникам "Свободи" в Нью-Йорку, то для нас європейських українців (годі ближче окреслити), бо дійсно нас ніхто з Європи не хоче і, коли навіть було б кілька англійських, німецьких, австрійських, французьких, бельгійських, еспанських українців), це поняття буде протічно. Коротше і ясніше: "по цей бік" (такий порядок у книжці) — це вітаміни для наших братів у ЗДА, а "по той бік" — це вітаміни про наших братів на рідних землях.

Решту: діяння "Вітамін" Миколи Понеділка можна б спокійно залишити для самого читача. З ним він дасть собі раду без автора, видавця та критиків, але все таки, коли довелось нам їх випробувати, то почувалось до милого обов'язку поручити цей наш рідний фабрикат українській суспільності. Може чужі фабрики хтось уважатиме за більше досконалі і певніші (в що сумніваємось, маючи добру практику в Еспанії!), але не треба забувати про старокраєві засади: "Свій до свого — по своє!"

Дійсно "Вітаміни" треба щиро вітати, не тільки тому, що наша соняшно-гумористична література дуже вбога, що має навіть свої виправдання. Тяжко нам сміятися, коли з усіх сторін, так немилосердно "парить" різнородне лихо. Але життя має свої закони, сама людська природа вимагає від людини погідних і радісних хвилин; сміх ширший, навіть зі самого себе, здоровий, не дивлячись на факт, "що байка бреше й справді таки правду чеше", як сказав наш Леонід Глібов, то й "Вітаміни" Понеділка є ко нечно потрібні, а коли б вони повернули комусь рівновагу духа, к о л и хтось посміється до сліз і котрась з вітамінів виїде йому на здоров'я, то й "Вітаміни" своє почесне завдання сповнять.

Поручаючи їх читанській громаді, не бажаємо, щоб вони були бичем і для нас, бо вже сама доля нас дошкульно биче, але гарячо бажаємо, щоб, бодай десь-колись пригадали ми собі про тих, що так різко заживають отруйні вітаміни, там за залізною заслоною, а згадавши їх, щоб знайшли самі себе й своє призначення тут у широкому світі, що, на нашу думку, було і є чи не першим завданням "Вітамін" Миколи Понеділка.

Секретне Національний банк України 19.8.1957 року
 17.30 - 17.45, короткі хвили: 31.00, 32.00, 42.00
 "НА СХОДІ - МИ!"

Це назва фантастичної повісті, чи як назвав її автор Іван Черняв: фільм прийдешнього. "На сході - ми!" книжка не нова, появилася вона друком тому 25 років у Львові. Але хто може тямити, що писалось тому 25 років, коли сьогоднішня людина, так часто, забуває, що читала вона тому тиждень. Хоч "На сході - ми!" - це фантастичний фільм прийдешнього, хоч у цьому фільмі ^омає б сьогодні змінити деякі кадри, чи деталі, бо від фантастичного танка інженера Крукевича ми сьогодні дійшли до реальності атомової і водневих бомб, але ідеї до автора залишилися свіжими до сьогодні.

Дивлячись під цим аспектом на твір Івана Черняви, мусимо сказати, що він до сьогодні не постарівся і треба бути вдячним Б-ву "Говерля" в Нью Йорку, що воно "На сході - ми!" перевидало другим виданням. Книжка 198 + 2 несп. сторін, на доброму папері, позначена 1957 роком, друкована фотодруком.

Цей фільм майбутнього, чи прийдешнього, як сказав автор для нас тим більше важкий, бо ми муситимем поміряти наші сили з Москвою, де до того часу, заки будемо мати своїх інженерів Крукевичів, що будуть будувати для нас і для нашої держави відповідну до свого часу оборонну зброю. Він важкий для нас тим, що ми покищо є в боротьбі за свою державу, диспонуємо покищо тільки духовними цінностями, моральними силами, жертвою своїх тіл і крові, і саме тому нам конечно треба засвоїти собі багато цінних думок Івана Черняви, які цілком не постарілися впродовж останніх 25 років, а противно - вони сильно прибрали актуальні форми.

"Якщо я саджу в ваші груди віру в величність нашого народу, - пише Іван Чернява -, то лише від цих грудей залежить, чи це фантазія, чи залізна послідовність вдачі народів. Якщо ці груди догідна почва, повна соків, що з зерна вирощує дерево - я спокійний!"

Іншими словами автор проповідує глибоку, можна сказати, євангельську віру, таку віру, що може наказати одній горі перейти з одного місця на друге і скеля нас послухає. Це віра в наше власне я, так "я" індивідуальне, як "я" загальнонаціональне, це віра, що творить майбутнє і віра саме майбутнє! Саме ця віра робить тепер і зробить нас в майбутньому конкретним "На сході - ми!", але не тільки "ми" як етнографічна маса, як географічна назва, а "ми" - відвічні господарі, "домовиті хазайни", як сказав Іван Франко, на сході Європи.

Ані автор, ані ми не проповідуємо українського імперіалізму, до якого, мабуть, ми зі своєї природи не здібні, а це проповідництво має єдину мету: випроводити нас з неволі власного безвірства, "випочити" з нашого національного ерзацізму "сукровату", гнилу роботу про, і налита в наші жилах святої крові обрідку за правду!

"Є два типи хреців споков.Або загорілі й сліпі на все фанатики,або хитрун,що дивляться на мир крізь призму власного інтересу"- говорить автор "На сході - ми!" "Між москалями й українцями,що голосять сьогодні кличі миру є ця різниця,що москалі голосять його з розсудку,а українці зі серця!"

Скільки у цій одній фразі правди!В ній не тільки наша думка й наше серце,а наша історія!Як дуже ці слова нагадують нам слова Шевченка з його "Ченця": "А серцеві не потурай.Воно тебе в Сибір водило,воно тебе весь вік дурило!"І Шевченко,і Чернява не є пророками-проповідниками ненависти,не бажали вони наше людське й м'яке серце перемінити на зміїне жало,ніколи не думали вони наповнити його зрадою всіх людських ідеалів,але треба нам,вкінці,це наше українське надто щире,надто довірливе,надто м'яке й сентиментальне підсталити трохи здоровим розсудком,бо це наше м'якосердя,вже цілі століття водить нас по чужих ярмах,по далеких Сибірах,по концетраційних таборах,по в'язницях і ешафотах смерті і вкінці водить нас,якх запарочених,чужиною.

Кінчить автор свою повість майбутнього України й українського народу заповітними словами інж.Крукевича,що виховали Україні "когорти воїнів нового типу,впоювали в кров,у нерви,у кожний атом молодих - бундучний дух,що не знає покори...Ідіть під стягом цих слів,а будете щасливі і буде вам добре на землі:

За всякі скарби не дозвольте,аби "найменший брат"був покривджений,бо це перший вістун дисгармонії.

Шануйте свій цілий нарід і ставляйте його під небо.Шануйте свою релігію і не ведіть з нею війни,бо якщо сто разів скинете її,сто разів вона вернеться.-Будьте словні,вірні,чесні,справедливі;держіться всіх точок етики,та - в себе,на спільній платформі народного добра.Супроти інших поступайте так,як наказує вам звичайний інтерес!

Не гартуйте молодих в пахучих зелених левадах.Гартуйте їх у небезпеках найбільше рухливих міст.Не давайте молодим декадентських книжок старої нашої літератури,бо виростуть з них люди хворі й незадоволені з життя.Не вчіть молодих посвечуватися для дрібних справ!Говоріть їм,що одинокою великою посвятою - це посвята для народу.

Не захоплюйтеся ніколи чужим мистецтвом,ні культурою,бо тоді дивляться на вас чужинці так,як ви дивитеся на сватка,що вперше прийшов до міста з роззявленим ротом.-Коли покажете чужинцеві красу свого краю,показуйте йому першзавсе військові казарми.-Пийте ці слова всі,зберігайте музику її у грудях ваших,а крізь віки лунатиме вам величний клич:НА СХОДІ А МИ!"

ххххх
ххх

Дмитро Бучинський

ПАПА ПІЙ XII

Це назва збірника, яким Український Вільний Університет вшанував 80-ліття з дня народження і 40-ліття єпископської праці найбільшого Папи наших днів, Пія XII. На збірник, що має підзаголовок "Нариси з життя і творчості", складається 6 статей-студій пера наших відомих робітників пера: Д-р Антін Княжинський: Папа Пій XII - як людина; О. Д-р Іван Гриньох: Вселенський Учитель; Проф. Д-р Іван Мірчук: Релігія і наука в навчанні Св. Отця; Проф. Д-р Володимир Янів: Соціальна проблематика у творчості Папи Пія XII; Проф. Д-р Лев Ребет: Папа Пій XII - як державний муж і Проф. Д-р Олександр Кульчицький: Психологія в поглядах Папи. Книга друкована на дуже доброму білому папері, великого енциклопедичного формату, сторін 182 + 2 неп. З друкарні "Логос" Мюнхен, позначена 1956 роком. На сірій півкартоновій обкладинці /хребет полотняний/ золотим друком витиснений герб Папи Пія XII, в центрі якого бачимо голуба з оливковою галузкою миру, як голуб з корабля Ноя.

У короткому, але стислому й річевому вступі до книги Проф. Д-р Мірчук виразно говорить, що праці авторів "не охоплюють універсальності проблематики, якій присвячена многогранна діяльність Голови Вселенської Церкви", але автори праць намагалися доторкнулися таких питань, "що можуть дати українському громадянству приблизну картину цієї вишньої Особистості". Не може бути навіть ніякого сумніву, що в шістьох статтях-студіях - дати навіть приблизну картину величної праці Папи Пія XII, найбільшого папи наших днів - це річ неможлива. Але мусимо сказати, що автори поставлене завдання: "дати й закріпити в свідомості українського суспільства основні думки й напрямні апостольської діяльності Святішого Отця, Якому український народ вдячний за особливу увагу до його трагічної долі" - таки виконали з честю.

Коли дивитися з точки зору популярності книги, то для нашого читача незвичайно велику прислугу зробили Д-р Княжинський і Проф. Ребет своїми працями, наслідуючи, хоч і дуже скромно, але об'єктивно наставлення Папи Пія XII до нас. Це проблема дуже важка. Ми, тому, що стільки терпимо з різних сторін, є навіть перецуклені в багатьох випадках, і бувало таке, що ми в неприхильності до нас посуджували і сьогоднішнього Папу Пія XII.

Коли б не це, що студія О. Д-ра Гриньоха трохи тяжкувата /ми здаємо собі справу з поваги і трудності самої матерії викладу, Д. Б. / своїм викладом, то вона дала б неоцінену прислугу нашому сірому читачеві. Але це, в ніякому разі не значить, що кожен читач не буде її розуміти; виклад ясний, але тяжкий стиль. Треба узброїтися в терпеливість, трошки думати при читанні і корись духова запевнена.

Не легше завдання мали Професори Мірчук і Янів зі своїми темами, які також не писали для спеціалістів, і саме тому, що взяли вони під розвагу: призначення книги для українського суспільства, знизилася викладом до чього і своєю цілю досягнути, даючи, по-можности, дуже гарний і популярний виклад тяжких проблем, вказуючи й підкреслюючи відносення до них Папи Пія XII. Навіть тяжко сказати, котра з цих проблем важливіша та інтересніша для нашого читача, бо, коли ми поглянемо довкола себе, то є люди, що спекулюють в науці, заперечуючи Бога і в соціальних проблемах, заперечуючи, або цілком викривляють компетенцію в них Христової Церкви, промовчують ставовиде до них Вселенського Пастиря. На студії Професорів Мірчука і Янева треба пильну увагу звернути нашим читачам, прочитання їх і глибоке й серйозне роздумування над ними тільки принесе багато користей для нашої християнської духовості, помирить над християнський світогляд до великої міри пригашений і зачаджений матеріалізмом і безбожництвом наших днів.

Остання студія в книзі "Папа Пій XII" пера нашого психолога Проф. Кульчицького є надто спеціальна так далеко, що подекуди робить враження неприродності питання. Написана тяжким німецьким стилем, вишля суха, ча-

сом неясна й незрозуміла, а треба було мати на увазі не спеціалізованого, а нашого повсякденного читача. Тому, думаємо, що краще було б її в книзі не друкувати, бо в ній вона дасть дуже мало користі.

Назагал - книга "Папа Пії XII" є одною з кращих книг, що появляючись нашим копитом і написаних для нас на чужині. Виданням цієї книги ми дійсно заімпресували себе в культурному світі гарно, не зважаючи навіть на скромний зовнішній вигляд книги. Ми все будемо повторяти думку чужинців: "Щоли б ми опинилися у вашій ситуації, то можна б'уло ж сумніватися, до ми не були б здібні здобути на такі великі культурні дорібки!" Знаємо серед яких умовин працює наш УЗУ і з подивом дивимося на його працю. Велику прислугу зробив він нам виданням збірника "Папа Пії XII".

Не було, немає і не буде у світі книги абсолютно безпомилкової, бо немає такої людини. Не твердимо, що наші скромні розважання на її маргінесах є влучні, бо вони також є нічим іншим як тільки тим, що перефільтрував наш особистий погляд, а все таки гаряче поручаємо книгу читачам і запевняємо, до вони прочитають її з великою духовою користю.

Мадрид, у липні 1957 р.р.

Ми про себе - і інші про нас

ЦІКАВІ ДАНІ З ДІЛЯНКИ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

На одному з останніх засідань Книгознавчої Секції УВАН у США прочитав доповідь Я. І. Чиж, голова Комісії Академії для Вивчення Історії Української Іміграції в ЗДА.

Я. Чиж нагадав, що перші відомі рядки, надруковані в Америці українською мовою були в газеті "Аляска - Геральд", що її видавав А. Гончаренко в 1868-1873 роках. 1886 року з'явилась перша українська газета "Америка", яку видавав О. Волянський. Пізніше прийшли інші газети, що їх видавали українці: українські й русофільські. Деякі з них виходили російською мовою, а деякі виходили й досі виходять говірками і мішаною мовою. 1939 року Я. Чиж склав і опублікував бібліографію української преси. На той час було зареєстровано 135 назов українських періодичних видань в Америці, але відтоді прийшло багато нових даних і бібліографія має бути доповнена. Це одно з завдань Книгознавчої Секції УВАН у США.

КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

Перша відома книжка українською мовою вийшла

1896 року. Це була збірка оповідань Чупки, видана під псевдонімом "Бузько" про перших українських імігрантів в Америці. Деякі з цих оповідань мають легендарний характер, як наприклад, історія про одного з перших українських імігрантів — Макогона, який начебто в 1870-их роках мав у штаті Колорадо корчму. Розшуки в Колорадо не натрапили на сліди Макогона чи його нащадків.

Я. Чиж продемонстрував присутнім ряд зразків українсько-американських видань, що вийшли в кінці минулого і на початку цього століття, здебільшого як невеликі книжечки — серійні видання, бібліотечок під назвами "Слово" і "Свобода". У бібліотечці "Свобода" була видана брошура "Канадійська Русь", що є збіркою подорожніх вражень і опису життя імігрантів у Канаді. 1902 року вийшов "Русько-англійський проводник", який був збір-

кою порад новопритулим імігрантам і був написаний українською мовою, вживаною на початку цього століття в галицьких виданнях. Тою ж мовою, ще й з великою домішкою англійських слів, видано 1900 року п'єсу з життя українських шахтарів у Пенсильванії "Американський шляхтич". Ряд подібних книжечок видало видавництво ім. А. О. Бончевського.

ПОЛІТИЧНІ ВИДАННЯ

Десь від 1908 року серед новопритулих українських імігрантів з'явилися політичні елементи, які почали видавати книжечки з політичним забарвленням. Так 1908 року вийшов "Збірник пісень", в якому поміщено Марсельезу, поезії Франка. В 1914 році вийшли "Пісні емігрантів".

У зв'язку з подіями 1917-18 років видавнича діяльність поживилась. Цьому ж сприяла і закладена в 1918 році Федерація Українців в Америці. Трудно зібрати тогочасні книжки, бо виходили вони у різних містах — у Нью-Йорку, Чикаго, Клівленді, в невеликих містах...

сильвенії. Їх видавали центральні і містові українські організації. За назвами цих книжок треба шукати в оголошеннях у старих газетах, у календарях та пропам'ятних книгах. Тоді виходили твори Драгоманова, Франка і політичні брошури.

АНОНІМНІ ВИДАННЯ

Окреме місце має своєрідна література, що виходила без підпису авторів і видавців. Я. Чиж показав одну з таких книжок про чародійства і сказав, що чимало вийшло різних сонників, книжок про чаклунство, тощо.

ВИДАННЯ ПРО АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Друге питання українсько-американської бібліографії — збирання даних про те, що надруковано про українських американців в Америці і поза Америкою. У Петербурзі Е. Н. Матросов помістив дову статтю в журналі "Исторический вестник" у 1897 році. У Галичині О. К. Андрухович видав брошуру "З життя русинів в Америці" в 1904 році. У Києві в 1909 чи 1910 році вийшла брошура про українців в Америці. Відома книжка Ю. Бачинського вийшла у Львові в 1914 році. У виданні СБУ у Відні теж вийшла в 1916 році брошура про українську імміграцію. В 1930 році

у Львові вийшла книжечка Я. Ясінчука "За океаном", а в 1932 році — "Просвітяни". У всіх цих виданнях є згадки про статті й розвідки про американських українців. Цінний матеріал для бібліографів є у статтях різних авторів у "Пропам'ятній книзі" Українського Народного Союзу, 1936.

АНГЛОМОВНІ ВИДАННЯ

Спеціальне питання — бібліографія англійських видань. Сюди входять американські видання про Україну й українську імміграцію, переклади українських авторів і оригінальні твори українських авторів англійською мовою.

Щодо бібліографії американських видань, то важливою ділянкою є зібрані дані про українців в американських енциклопедіях та довідниках, журнальні статті. Матеріали про українських іммігрантів почали з'являтися на початку 20 століття, коли, в зв'язку з масовою імміграцією з Європи, в Америці вийшло чимало видань про іммігрантів, у яких згадувано і українців. Я. Чиж свого часу зробив спробу зібрати бібліографію і опублікував її у своїй виданій англійською мовою праці про українських іммігрантів в Америці. Багато таких же матеріалів є в праці Василя Галича.

Українці почали видавати книжки англійською мовою з 1915 року. Під

час війни, наприклад, видали "Географію України" Ст. Рудницького, видали чимало памфлетів і брошур. Кілька анти-комуністичних видань вийшло під час голоду 1933 року. Також під час пацифікації Західної України видано англійською мовою матеріали, зв'язані з цією подією.

ПЕРЕКЛАДИ

Перша відома книжка — переклад з української мови це "Маруся" Марка Вовчка, видана 1890 року. Пізніше були видані поезії Шевченка і переклади багатьох літературних творів і поезій, як наприклад, оповідання Коцюбинського, твори Лесі Українки. Багато з них з'явилося в англо-українських виданнях, як "Юкрейнієн Віклі", "Юкрейнієн Лайф" та в інших.

АМЕРИКАНЦІ ПРО УКРАЇНУ

В кінці доповіді Я. Чиж зупинився на англійських книжках, де згадується

про Україну, українську культуру й літературу, як наприклад, "Антологія світової поезії", "Пісні народів світу". Цікаво зібрати бібліографію цих видань і систематизувати їх. Це завдання фахівців — бібліографів об'єднаних у Книгознавчій Секції УВАН у США. Л. Д.

Ми, майже в кожному числі нашого журналу просимо всіх Видавців пересилати нам для використання (для вчасного опису) всі свої, і інші, видання, але не завжди наш голос доходить до ух тих, що повинні б це зробити. Тому ми прохасмо кожну людину, що з н а є

будущо про появу нових видань, головню поза Америкою і Канадою, подавати нам конечно так відомості, щоб дану назву о п и с а т и!

"ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ"
(Видало) Організаційне Бюро Співки Визволення
України в С Ш А . Ч.І. Нью Йорк, вересень,
1957 р. Сторін 24. Ціна 50с.

Під неголосною назвою журналу криється багато "голосних" спроб та заяв, як от хоч би на першій сторінці: "У цьому числі читайте: Становище наддніпринців - націоналістів бувших членів ЗЧ ОУН!"

І якраз від того крикливого визову ми і хочемо почати наш перегляд цього нового журналу, що його видали ті, які зазнавши (так читаємо в журналі!) розчарувань та понижень, бо "Провід ЗЧ ОУН на це зовсім не реагував, а то й потурав цим провокаціям!"... (які були проти них, цих, що пишуть в журналі!) - і це все привело до появи "Становища..." і само го журналу.

Це один бік медалі, який говорить словами видавців журналу про таку то причину їхнього виступу на публічний форум із своїми поглядами і порадами (радіть всім "наддніпринцям"-націоналістам вступати до Співки Визволення України); бо там, де вони досі перебували - діються "провокації" і це їх приневолює виступити з своїм "Становищем..." в окремому журналі, що називається "Інформаційний Бюлетень", ч. І...

В першій статті "Від Організаційного Бюро" - пишеться, що "Становище наддніпринців-націоналістів... є подією величезної політичної ваги!"

А ми хочемо сказати: Так, воно справді є подією величезної політичної ваги!; але зі закруткою виразного невдоволення самих аранжерів і ще де кого, а це все не промовляє за "політичною подією, а радше - за скандалом і непорозумінням та анархією!"

Вистарчить лише підрахувати всі ті "Співки Визволення України"; і їх вже в ЗДА є дві, в Канаді одна, на еміграції в Західній Європі - 3; теж є дві..., а може, і більше!? І всі вони спасають не Україну, але самі себе та свою глупоту, і виходять перед громадянство хіба на те, щоб дома зувати свою "правовість", а не працю і дію! Так можуть поступати лише безхребетні типи, яким не ідея, не воля, не соборність і самостійність України просвічує в умах, але дріб'язковість, амбіціонерство, шахрайство, зневіра в свої власні сили і в свою людську гідність та гонять-ба, чи погоня за "популярністю" своєї особи і своїх надцерблених "ідейок", які не раз служать не Україні, але її кату!

Друга стаття в журналі, це "До програмових засад С В У", де, між іншими пропонується (це покищо лише проєкт Статуту, і можна вірити, що ця точка буде виправлена!) - ось що: "З метою забезпечення громадянам УССД свободи сумління, Церква в Україні має бути відокремлена від держави, а школа відокремлена від Церкви."

Чи може бути більше шкідливе в житті нації, як відокремлення школи від Церкви?

Практика показала, що саме в країнах, де таке "відокремлення" було практиковане, там справа виховання молоді є, під оглядом моральним та духовим, нерозв'язаною проблемою, в результаті чого розпуста, скандали зми і гангстерство набрало небувалих розмірів. Таке "виховання", де є школа відділена від Церкви є якраз в СССР. То ж навіщо таку практику і в нас заводити в вільній і незалежній нашій державі? Ми є свідками, як навіть визначні американські педагогі саме тепер пропонують конче завести обов'язкове навчання релігії в школах, щоб запобігти наростаючому лихові; а що важне, це те, що майже всі погоджуються, що таки треба повернути навчання релігії в школах, - за винятком жидівських представників, - ті бо є проти такого навчання хіба тому, що самі дуже точно та послідовно навчають своїх дітей релігії в синагогах та в своїх приватних школах, до яких лише в Нью Йорку ходить около 40 тисяч єврейських дітей-школярів. Зрозуміло, що їм, жидам, не дуже залежить на тому, щоб вводити навчання релігії в американських публічних школах, бо більшість їхніх дітей навчаються релігії окремо в жидівських школах.

Але, як ми сказали, це лише "проект" і це направити треба і можна.

Третя стаття з черги, це властиве "Становище.." п.н. "Наддніпрянці-націоналісти наше місце в С В У!" (Становище наддніпрянців націоналістів бувших членів ЗЧ ОУН).

В цім становищі, здається не має нічого злого, але і доброго в ньому не багато. Закликати до участі в С В України – це в своїй основі діло не погане, і, коли б було появилось воно дещо раніше от, бодай в 1945 році, тоді не треба було б підкресляти ні "наддніпрянців", ані "націоналістів", а було б діло і праця; і були б люди з честю і з совістю знайшли своє місце і працювали для визволення України з московського поневолення, і досі, замість все нових і нових безглузвих 'становищ' – була б одна сильна організація хоч би Спілка Визволення України, яка б могла охоплювати всіх українців-патріотів, не лише "наддніпрянців-націоналістів".

І ще насувається одна немаловажна справа з самою назвою, чи краше з вживанням терміну "наддніпрянці-націоналісти", у згаданому "становищі.." Хочемо звернути увагу читача не-націоналіста, що ніхто, ніколи і ніде не знайде такого справжнього націоналіста, щоб йому, у його устах, пролізло слово "наддніпрянці-націоналісти" і "галичани-націоналісти" в позитивному розумінні. Значить, припускаємо, що цього ж слова можуть вжити і націоналісти, але лише, як у лапках чужий вислів, якого нормально вживають лише наші вороги: вороги українського народу і українського націоналізму, отже в розумінні негативному!

Навіщо ж тоді прикриватися націоналізмом і діяти та голосити й проповідувати свої антинаціоналістичні заяви під назвою "наддніпрянців" націоналістів?

Ми не твердимо, що все, що є в журналі, це підочогіська писанина, як би це могло комусь видаватись з повисказаного. Ні, – ми лиш висловили свої критичні зауваги, які були вислідом наших основних та провірених міркувань і об'єктивних стверджень. Наприклад є у журналі дуже цінна стаття проф. М.Шульги п.н. "Леніністи чи невігласи?" Стаття своїм змістом гідна уваги кожного читача, який інтересується питаннями наших політичних середовищ, головню тих, що просувають нео-комуну і марксистівські теорії серед своїх читачів (якщо хто взагалі їх слухає та читає!?).

В журналі є ще пару менших статей і віршований фейлетон, а на останній сторінці, як закінчення – є ось таке повідомлення: "Як довідуємось з Мюнхену Генеральний Секретар і Керівник Фінансів ЦК СУМ' у Ів.Марченко зрікся свого становища. Мотиви: антисоборницькі тенденції в СУМ'і та повна бездіяльність Центрального Комітету, що хронічно продовжується від часу останнього Конгресу."

Ми навели це оголошення-довідник, бо це має теж своє вимовне та "політичне" значення. Хто з читачів, що має здоровий глузд, і не має, що так скажемо, 'грішного' упередження, повірить, що в СУМ'і заіснувала та "антисоборницькі тенденції", які привели до уступлення Ів. Марченка із становища Ген.Секретаря ЦК СУМ'у?? В це ми не віримо! І так натягати читача ніяк не треба, бо тоді всі "становища.." набирають у читача переконання не справедливого виступу і домагання за реформу і напругою зла, але переконують, що автори "становища..", самі вносять неправдивий і нездоровий фермент там, де його для кожного націоналіста – найменше треба!

Що автори Бюлетеня мають також свою рацію, в це ніхто не може сумніватися, але, що в них лежить добро націоналістичних інтересів та переконань – в це ніхто не повірить! Що направи треба і то конечно; не лише в Нью-Йорку, але і в інших країнах; що не все в порядку в "Данському Князівстві" – це теж правда; але за те не треба викопувати в своїм гніві глибше русла Збруча-річки – це з а к о н! Що на місце – обмовлювань і підозрін – треба ввести довіря і не порушувати людську гідність – це теж правда і того ніхто не може оспорювати. А це може статися лише тоді, коли на відповідних місцях будуть стояти відповідні люди, а не припадкові "андрійки"; коли дана організація матиме відвагу побачити свої (чи своїх ставлеників) блуди і схоче їх направити ще поки час!

До позитивів треба б ще зарахувати теж виступи, зовсім правильні та правдиві, проти тих: що в такій чи іншій спосіб прагнуть разом із московськими імперіялістами в тзв. АКВБ та в "Радіовизволенні", бо ці установи, по перше є промосковські в своїх основах та практично ідейно не сумісні з інтересами української визвольної концепції. Треба б пам'ятати, що сьогоднішні потягнення наших "непередрішених" дадуть у майбутньому, можливо, вже завтра, прецеденс для доказів, які будуть звернені своїм вістрям проти української нації взагалі, та проти її ж визвольної політики зокрема. Хіба ми сьогодні не згадуємо сторінок, що були записані в нашій історії іменами, всякими, по теперішньому кажучи "коляборантами" і московськими вислужниками і прямо з р а д н и к а - м и української нації? А якже наступне покоління буде дивитися на тих, що сьогодні, в час такого жахливого національного гнету і соціального та духового винищення московсько-комуністичними "братами", - с е р е д нас, тих, що з таких, чи інших причин опинилися навіть поза межами, і то сотими межами своєї батьківщини, знайшли для себе зайняття не більш ні менше, як лише знову служити мракобісним ідейкам каламутної вартости, яка ніби то має спасти нас від комунізму й імперіялізму і московського поневолення - в АКВБ?! Чи не є це парадокс? Хіба можна шукати визволення серед тих, які нас самі гноблять і хочуть гнобити, а не визволяти?

І тому виразне звернення проти тих, що співпрацюють разом із "не передрішеними" - промовляє, що автори "Інформаційного Бюлетеня" є на правильній дорозі, бодай під тим оглядом. Є вони на правильній дорозі і щодо їхньої постави проти малої і нікому непотрібної групки "невігласів" Макаренка, але...

І це 'але' насувається нам тому, що, здається поза всякими малими позитивами, десь наче з поза 'куліс' визирає ще одно обличчя, коли, а ми це так бачимо, - хочеться вдарити також по одній молодечій організації, а саме по Спілці Української Молоді (СУМ). Як що така ідея просвічує в майбутньому авторам Бюлетеню, то хай вона буде проклята!!

Для об'єктивності треба підкреслити, що якраз СУМ на чужині, це покищо, є д и н а організація, що так має за собою великі позитиви!! Це СУМ об'єднав на еміграції найбільше української молоді, і то такої молоді, яка майже ніде не була організованою. Це СУМ у своїх рядах по всіх вільних країнах, де лише живуть українці, - створив свої Осередки й розвинув виховне, культурне й громадсько-суспільне життя, яке, по своїй спроможності так розвивається і має вигляди на ще краший зріст та успіх! І хто це надбання хотів би валити, байдуже для яких цілей, тому всі свідомі українці в цілому світі, мусять передавати горло!

Хай ті наші передбачення ніколи не сповняться! Хай ми помиляємося, і це нам буде краще, ніж це мало б сповнитися.

Нам буде приємно, як такого виступу проти СУМ'у не буде, ще й то му, що автори Бюлетеня, це якраз ті, що теж вклали львину частину із своєї праці в розвиток цієї молодечої організації! Це ми признаємо. Але це ніяк не може бути спонукою, що, мовляв, тому, "що ми допомогли в її будівництві, - маємо право її повалити..." Ні, такого права ніхто ніколи не може собі приписувати! Автор цих рядків розуміє більш і пониження, якого мусіли зазнати ті, що рішилися нарешті так виступити й прилюдно висказати своє становище..., але ідея, але визволення, але нація українська - є більші від цих болів, і понижень, і їхня перемога на правду є гідні всіх наших страждань, а навіть крові і нашої смерті, лиш щоб Україна вільною була!

Тож д р у з і ! "Хай пропаде прокляття незгоди мара - під український єднаймося прапор!". .

М.С.Чарторийський

Анато́л Бучна́ський?

"ВІЛІЗ БЕДРИК НА СТЕБЛИНКУ..."

"БЕДРИК. Вірші для дітей" Оксани Лятуринської. Чепурненська книжечка, що появилася накладом авторки у Видавничій Спілці "Тризуб" у Вінніпезі, Р.Б. 1956, затверджена Об'єднанням Працівників Дитячої Літератури. Тираж книжки 2 тисячі примірників тоді, коли українських дітей у вільному сміті нараховують до 200 тисяч - дуже маленький. Мистецьке оформлення: обкладинка та ілюстрації в тексті роботи самої письменниці. Це дуже велика рідкість, щоб майстер пера був майстром пензля і сам ілюстрував свою книжку. Оксана Лятуринська в "Бедрику" досягнула повну гармонію. Вірші чудові, а ілюстрації до них прекрасні. Книжка великого формату, видана на доброму білому папері, 44 + 4 неп. сторін. На цілість книжки складається 28 віршів.

Бедрик - це маленька комашка червоного-помаранчевого кольору з сьомими чорними крапочками-латочками. Її нас називають її також божою корівкою, сонечком, бабруном, зозулькою. Більше про нього пише авторка у книжці. Він "герой" першого вірша, його ім'я заголовило збірку віршів.

Історія "Бедрика" довга й цікава. Написаний він ще в 1942 році з бажанням поетки "передати пахощі, дитячий ясний світ України так, як це досі згадкою береже в своїй душі Винневецька-Лятуринська". Сьогодні, відповідно до простору, що переділив поетку від рідної землі й бажання побільшити, туга зросла, а пим самим і "Бедрик", коли б так можна сказати, - ще більше закріпався.

Поетичний світ Лятуринської в "Бедрику" - безсумнівно є дитячим світом нашої землі і безсумнівно він живе в душі поетки. Механічно, на чужині його створити не можна. Можна сумніватися чи цей світ зрозуміє зі самого читання і вивчення віршів наша дитина: народилася на чужині, чару української природи, зокрема в дитячих роках, вона не випила його, більшість зростала в непригожих муравлячих таборового або міського життя. Цей світ вражає більше нашу душу, але на це ми батьки-політичні емігранти, щоб спромоглися зацікавити нашу дитину пим нашим дитячим світом казок, на це в надрах нашої душі Господь Сотворитель вложив любов до рідної землі і до дитини, щоб ми її переміли в це покоління що виростає на чужині.

У поетичному світі "Бедрика" сильно вдярає нас його природність: природність оточення і природність сприймання його дитячою душею. Бедрик, півник, пташка, муха, собачка, котик, гуся, овечки, коник, вовчик, зайчик, білочка-вивірка, коник-стрибунець тощо - світ нашої дитини на рідній землі. Чона в ньому зростала, досконало його знала й розуміла; струмочок, ласовище, лісок, стежки, хмаринки, хата, війна з бур'янами, мрії про море й кораблі, чарночі і страх перед чором, світлячки, санчата й снігова баба - це запропачений рай наш, за яким, навіть підсвідомо, - тужить наша дитина.

Мало сказати, що цей світ "Бедрика" - живий, він співучий; його музика така виразна в нашій душі, така свіжа, що здається, що тої нашої дитячої дні, тільки що вчора проминув, що ми ще не проснулися з твердого нашого дитячого сну, як це майстерно виходить у Лятуринської :

.....

— — — — —

" - Уто тут спляшок, хто тут спляшка?"
 вже бзучить у вікна мущка -
 бжуньки-бжунь, бжуньки-бжунь,
 вбік віконницю відсунь!

- Чинь-чиріньки, чинь-чиріньки,
 чинь! Кому вставати ліньки? -
 пташечка чирінька - Чинь!
 Ой, теплінь!

- Гав ав-гавки, гав-гав-гавки! -
 кличе песик - На забавки!

Скаче коник: - Ту-по-ту!
 Я вже йду! " / "Вранці" /

Це одна строна "Бедрика" Оксани Ятуринської. А друга - це мистецтво поетичного слова: в поезії Ятуринська мистець, бо вона дійсно поетка, а не складачка віршів. Саме тому "Бедрик" вийшов з-під її пера твором музичним; музика ця глибоко зворушує читача / не говоримо виключно про дитячого читача, що має деякі труднощі в розумінні поезії "Бедрика" /, наповнюючи її далекими відзвуками і чаром того світу, який наш Шевченко окреслив двома словами: "немає другої України, немає другого Дніпра!"

Мадрид, у липні 1957 р.р.

Нові Видання

79. Понеділок, Микола: "А МИ ТУЮ ЧЕРВОНУ КАЛИНУ..." (П'єса на три дії і п'ять картин). Театральна Бібліотека, Буенос Айрес, 1957 В-во Юліяна Середяка, Аргентина, сторін 47 + (I) неп.
80. Чапленко, Василь: ЧОРНОМОРЦІ або КОШОВИЙ ХАРКО З УСІМ ТОВАРИСТВОМ. Історичний роман. Нью Йорк, 1957 р., сторін 336, ціна \$3
81. Січинський, В.: РОКСОЛЯНА. Монографія. Джерела - назва - історія - територія - нарід. Археологічні знахідки. Культура. Знакове письмо. Лондон, 1957. Накладом Української Видавничої С-ки в Лондоні. Відбитка з журналу "Визвольний Шлях". Сторінок 66. Ціна \$1.50.
82. Гомзин, Борис: "БОЛЬШЕВИЗМ - ОРГАНІЧНЕ МОСКОВСЬКЕ ЯВИЩЕ". (Зі щоденника людини, що її оточення не розуміє, не хоче або й не може розуміти). В-во "Україна й Світ". Ганновер, 1957 року сторін 62.
83. Stechishin, Savella: TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY, by...Winnipeg, Man Canada, (1957). Printed and Published by Trident Press Ltd. 500 pages
84. Грищенко, Олекса: УКРАЇНА МОЇХ БЛАКИТНИХ ДНІВ. Париж, 1957 р., Сторін 229.

* * * * *

ТОВАРИСТВО ПРИЯТЕЛІВ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ
ДО УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

З А К Л И К

Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка, що є одною з найбільших мистецьких цінностей українського громадянства на американському континенті, вісївала у західному світі понад пів тисячі концертів. Її слухали понад чверть мільйона чукииців, які завжди при слові УКРАЇНА пригадують собі миле враження, винесене з концерту Капелі. Ми часто не усвідомлюємо собі того, який важливий інструмент культурного вияву посїдаємо. Ми не використовуємо його належно, як найважливіший засіб української пропаганди.

Коли Капеля виступила перед американським Конгресом і канадським Парламентом, то ті події зараховувались тоді до найважливіших з українського національного погляду, а Україна придбала нові ряди симпатиків з-поміж впливових політиків. То чому ж тоді не подбати нам про те, щоб Капеля виступила перед урядами країн Європи, Південної Америки та Далекого Сходу? Чому бандуристи разом з їх диригентами, Григорієм Кистасим і Володимиром Божином, мусять працювати на підприємствах, замість того, щоб виконувати благородний обов'язок — висїпівувати Україну? Чому ми не використовуємо Капелі, щоб тримати на душі зневірених, які піддаються підступній пропаганді большевицьких репатріаційних комітетів і попадають в лабеті смерті?

Це ті питання, які ми ставимо перед собою і українським громадянством вільного світу.

Відповідь на ці питання може бути лише одна: Зібрати засоби на перетранспортування Капелі до віддалених країн і вирядити її в місійну подорож по вільному світу.

Тому Товариство Приятелів Капелі Бандуристів за згодою та підтримкою Українського Конгресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади проголошує збірку на ФОНД КАПЕЛІ.

Зберемо менше — вишлемо Капелю лише до Європи,

FRIENDS OF THE UKRAINIAN BANDURIST CHORUS, INC., 111 E. KIRBY AVE., DETROIT 2, MICH.

Всіх громадян і організацій, які бажали б спричинитися збірковій акції на місцях, просимо звертатися також на вищезгадану адресу, і ми вишлемо потрібні для збірки інструкції та матеріали.

За Правління Товариства:

а зберемо більше, то зможемо вислати її до Південної Америки, Австралії й інших країн.

В свій час Управа Капелі започаткувала була подібну збірку на закуп автобуса. Зібрані тоді 4.180 дол. зберігаються в Кредитовій Спільн. м. Детройту. Звіти про хід цієї збірки подавались на сторінках преси. Ми свідомі того, що бандуристи мусять тратити свій дорогий час на підготування репертуару, тому на цей раз уважаємо за необхідне взяти обов'язок збірки на себе і притягти до цієї акції всі громадські організації.

Нашим ближчим завданням є вислати Капелю в ті країни, де є українські громади, щоб дати струменем за батьківщиною землякам духову розраду та підтримати їх на душі, а молодь стримати від асиміляції. Варто пригадати випадок, коли молодий американець, який раніше не признавався до українського походження, виходячи з концерту Капелі в Детройті (2. жовтня 1949 р.), заявив таке: "Я є гордий, що я українець".

Піднесімо клич "КАПЕЛЯ КУЛЬТУРНИМ АМБАСАДОРОМ УКРАЇНИ" і переконаймо в цьому других. Успіхи Капелі — це будуть успіхи всієї української еміграції. Хай не буде жодного українця, який не причинився б хоч невеликою пожертвою до цієї важливої справи.

Пожертви в формі добровільних датків просимо надсилати на адресу:

В. О. Голови імен. А. М. МІЛЯНИЧ
Члени Правління: Д-р В. ВІТВИЦЬКИЙ
П. ГОНЧАРЕНКО

О г о л о ш е н н я

ЖОВТЕНЬ - МІСЯЦ ДЕШЕВОЇ КНИЖКИ!

Вже 7-й рік проголошує Укр. Книгарня "ГОВЕРЛЯ" в Нью Йорку, 41 Е. 7а вул. і випродує книжки майже за половину ціни, але лише в місяці ЖОВТНІ!

Купуйте
в

Г О В Е Р Л І

усі книжки для
себе і для всіх
своїх діточок!
- каже

маленька О л я,
бо вона читає казки

з **Г О В Е Р Л І** вже 7
рочків і поручає
кожній українській
дитині купувати в
Г О В Е Р Л І!

Важне!

Увага!

Н о в і в и д а н н я !!

1. О Л Ю Н Ь К А повість за \$2.50
2. С О Т Н И К І В Н А " " \$1.50
3. П Р И Г О Д И ЗАПОРОЖЦІВ " " \$2.-
4. З Л О Ш А С Н И Й С А М О Ц В І Т " " \$2.-
5. Р О К С О Л Я Н О \$2.50
6. Т и м і ш Х м е л ь н и ч е н к о \$2.-
7. П і д о з н у Б У Л А В У " " \$1.-

Н О В Е Р Л А, 41 Е. 7 А. Н. У. С.

НАША РОЗМОВА

***Вп. п. А. Грегорович, Канада:

Щиро дякуємо за листа та й за посилку. Дуже радітимемо, коли отримаємо від Вас згадані фільми. Дякуємо та щиро Вас вітаємо!

***Вп. п. Й. М. Кочан, Джолієт Ілл.:

Щиро дякуємо за листа й за список книжок, який ми отримали і дещо собі з нього теж виберемо та вневдов зі замовимо. За все щиро ж дякуємо і вітаємо Вас!

***Вп. п. М. Данилишин, Буен-Айрес, Аргентина:

Листа і посилку (матеріали) отримали, і напевно й їх використаємо, але аж у найближчому числі нашого журналу "Біблос". За все щиро дякуємо і Вас вітаємо!

***Всч. о. Левицький: Ми отримали від Вас картку в справі висилки Вам деяких назов, які Ви вчитали на сторінках "Біблосу", але ж відразу повідомляємо Вас, що ми самі теж не маємо й не можемо мати всіх тих же назов, які описуємо, бо це є (у випадку словників, які Ви бажаєте) – абсолютні унікати і їх ніхто не хоче, ні нам, ні Вам продати. Це навіть, деякі з них, не є в оригіналі, але в фотографічній відбитці.

Поза тим, щиро Вас вітаємо!

(Також не маємо цього рідкісного видання поезій, ні журналу!).

Нас просять помістити....:

від "ВОЛОСОЖАРУ"

Повідомляємо, що Вас. Онуфрієнко не належить до нашого літературного об'єднання. Його не розважливий матеріал (також й деяких інших авторів!) – ми надрукували в першій книзі альманаха "ВОЛОСОЖАР" тільки тому, що хотіли мати відкриті двері навіть для скрайніх висловлень. Тепер ми від цієї практики відмовляємося.

Об'єднання Українських
Письменників "ВОЛОСОЖАР"

За "Волосожар:"

(Іван Манило)

Увага!

Увага!

Кожний любитель книжки може доповнити собі свою бібліотеку рідкісними виданнями, навіть такі, що були видані перед I-ю війною і пізніше!

Просимо голоситися за списком книжок до:

MR. J. KOCHAN
423 BENTON ST.,
JOLIET, ILL

"BIBLOS"

UKRAINIAN BIBLIOGRAPHICAL MONTHLY

Address: "BIBLOS" 41 E. 7-th St. NYC 3.

SUBSCRIPTION ONE YEAR \$2.00

SINGLE COPY 20¢

Editor: N. Sydor Chartorysky, Ph. D.

"БІБЛОС"

місячник бібліографії і рецензій

Відповідальний редактор:

д-р М. Сидор Чарторийський

Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції.

Редакція застерігає собі право скорочувати статті і виправляти мову.

Матеріали надсилати на адресу Редакції!